

Verhalen van Koos en Roos.

Geschreven door:

John Tamerus

Gemeente Woerden

ChristenUnie | **SGP**

Woerden in goede handen.

In dit boekje staan verhalen over Koos en Roos. Ieder van ons kan zichzelf, of iemand uit zijn omgeving, wel herkennen in Koos of Roos. En dat is ook precies de bedoeling.

Een boekje met echte, maar geanonimiseerde, en hier een daar wat aangepaste, verhalen van bewoners uit Woerden.

Een boekje dat het verkiezingsprogramma van ChristenUnie-SGP, op een laagdrempelige manier, wat dichterbij brengt.

Ook een boekje dat makkelijk en snel wegleeft en toch praktische informatie geeft over waar de ChristenUnie-SGP in de kern voor staat.

Een boekje over mensen die achter al die papieren, visies en programma's gaan voor: stabiliteit, sociaal, zorgzaam, betrouwbaar, verbinding, handen uit de mouwen & gevouwen handen.

Inhoudsopgave

Koos zorgeloos	6
Koos dakloos	14
Roos smetteloos	20
Koos roekeloos	26
Roos ademloos	32
(Ouwe) Koos radeloos	38
Roos stateloos	44
Roos weerloos	50

Koos Zorgeloos 2035

Even wegdromen naar de toekomst. Woerden over een jaar of tien rond 2035.

Het zonnetje schijnt en een merel fluit z'n ochtenddeuntje. Koos zit op zijn luxe lederen chesterfieldstoel voor het raam en staart tevreden naar buiten. De dikke ronde kater zit op zijn schoot en ligt te spinnen. Koos heeft het goed voor elkaar. Hij slurpt zachtjes aan zijn gloeiendhete bak koffie en een vage glimlach verschijnt op zijn gezicht. Het leven lacht hem toe.

Voor zijn grote huis staan twee mooie elektrische auto's. Eén voor zijn vrouw en één voor hem. Beide auto's zijn groot genoeg voor de vier kinderen. Ja, het gaat goed op de zaak. Zondagmorgen trouw in de kerk en de rest van de week aan het werk.

In gedachten gaat Koos een aantal jaren terug in de tijd. Het is inmiddels alweer 2035. Het lijkt allemaal nog maar zo kortgeleden. Die tien jaar is voorbijgevlogen. Koos kan zich bijna niet meer voorstellen dat hij zich rond 2025 zo had op zitten winden. Een onrustige wereld en

een overheid die niets meer op wist te lossen. Woningnood, stikstof, migratie, criminaliteit en een nieuwe generatie van jongeren die er al helemaal niet meer in geloofden. Bureaucratie en een oneindige hoeveelheid regels. De talloze loketten bij gemeente, provincie en Rijk.

Een moeras van ellende voor een ondernemer en hardwerkende burger zoals hij. Kansloos om iets voor elkaar te krijgen.

Hij was er helemaal klaar mee. Koos had samen met zijn vrouw zelfs serieus nagedacht om te emigreren. Voor kinderen is hier geen toekomst meer was zijn stellige overtuiging. Geen betaalbare woningen en de schuld in de schoenen schuiven van asielzoekers. Hij was er helemaal klaar mee.

Zijn pasgetrouwde dochter zat met haar kersverse man bij hem op de zolder, omdat er voor die generatie kennelijk geen betaalbare woningen meer te vinden waren. Misschien in Groningen of Zeeuws-Vlaanderen maar in Woerden en omstreken onbetaalbaar en onbereikbaar.

Mopperend en chagrijnig had Koos besloten om niet meer te gaan stemmen. Heeft toch

geen enkele zin. Maar zijn vrouw had hem toch meegesleept naar de stembus. Als je je zo opwindt over van alles en nog wat en zo goed weet wat er moet veranderen, dan moet je stemmen en zelf ook bijdragen aan de oplossing.

Chagrijnig en mopperend was hij meegegaan en had een vakje rood gemaakt in het hokje. Totaal zinloos maar ja als je vrouw je meesleept moet je toch wat.

Maar....., eerlijk is eerlijk. In tien jaar tijd is er veel veranderd. Niet alles, maar het leven lacht Koos weer toe. Hij is niet geëmigreerd en lekker in Woerden blijven wonen. Zijn bedrijf staat verderop, op het industrieterrein en is enorm gegroeid. Veel van de dingen waar hij zich jaren over heeft opgewonden zijn verbeterd. Niet opgelost maar wel veel beter.

Het aantal woningen in Woerden is gegroeid van ongeveer 23.120 in 2025 naar meer dan 26.000 in 2035. Dat betekent dus grofweg 3.000 extra woningen tussen 2025 en 2035.

Grote projecten aan Nieuw-Middelland. De transformatie van kantoren en bedrijventerrein naar duizenden nieuwe woningen. In Snellerpoort een totaal nieuwe wijk met rond

900 woningen. Het project WEIDS in Snel & Polanen met ongeveer 100 huurappartementen en PLAN Woerden aan Nieuw-Middelland met 134 appartementen en stadswoningen.

En gelukkig is er ook serieus aandacht besteed aan de buitengebieden. Op verschillende plekken in Zegveld staan nu zelfs zo'n 300 nieuwe woningen, het woonplan Haanwijk aan de rand van Harmelen is met zo'n kleine 100 woningen al ruim voor de helft gerealiseerd en in Kamerik zijn al meer dan 50 nieuwe woningen bijgekomen.

Het waren in 2025 niet veel meer dan ambitieuze plannen en doelstellingen met hier en daar een groot project. Koos geloofde er toen niet meer in, omdat het nog afhankelijk was van de snelheid van vergunningverlening, financiering, bouwcapaciteit en marktcondities.

Maar....., het is toch gelukt. De grote beloftes om ondernemers praktische ondersteuning te geven en onnodige regels tegen te gaan hebben goed uitgepakt. De jaarlijkse opschoondagen waar praktische lijsten met regels en vergunningen worden vereenvoudigd of geschrapt voelen voor Koos elke keer weer als een verjaardagsfeest.

Niet te geloven maar het gebeurt echt. Regels worden waar mogelijk echt geschrapt of vereenvoudigd, ambtenaren veranderen stap voor stap en het is veranderd naar denken en helpen vanuit de praktijk.

Koos slurpt het laatste restje koffie naar binnen. Eerlijk is eerlijk. In tien jaar tijd is er veel veranderd. Niet alleen waar het gaat om grote thema's zoals wonen, stikstof en migratie, maar ook bij zaken waar we soms minder over nadenken. Dat iedereen die dat wil mee kan doen en geholpen wordt.

Dat eenzaamheid en dakloosheid serieuze onderwerpen zijn waar iedereen aan bijdraagt. Ja, Koos draagt zelf ook zijn steentje bij. Hoe hij dat doet wil hij graag voor zichzelf houden.

Koos is niet zo van het vermengen van kerk en politiek. Maar in de afgelopen tien jaar is hij wel een beetje veranderd. Iedereen wil toch wonen, werken en recreëren in een gemeenschap waarin liefde, rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid centraal staan. Een samenleving waar mensen elkaar dragen in plaats van gebruiken.

De dikke ronde kater laat zich op de grond vallen. Zijn dochter, haar man en kinderen wonen nu ook in zo'n mooie nieuwe en betaalbare woning in Woerden. Koos glimlacht en zucht nog één keer tevreden, terwijl de merel voor zijn huis verdwijnt in de verte. Eerlijk is eerlijk. Dit keer hoeft zijn vrouw hem niet mee te slepen naar het stemhokje. Hij weet wat hij gaat stemmen..., Woerden is in goede handen.

Een overheid die luistert

Inwoners en ondernemers hebben op verschillende manieren te maken met de gemeente: via klantcontact, vergunningen of inspraak.

De ChristenUnie-SGP staat voor een deskundige overheid die betrouwbaar en dienstbaar is, en de menselijke maat hanteert. De gemeente luistert actief, informeert eerlijk, en gaat met een open blik in gesprek — ook buiten klachten om.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Subsidie en vergunningsregels waar mogelijk schrappen of vereenvoudigen;
- Jaarlijkse opschoondag met concrete lijst van te vereenvoudigen regels
- Ambtenaren die denken vanuit de praktijk.

2026 Koos Dakloos

Koos is boos en dakloos. Heb jij een idee hoe het is als je geen flauw benul hebt waar je de komende nacht moet doorbrengen? Als elke dag een kwestie van overleven is?

Begin vorig jaar waren er volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek zo'n 33.000 daklozen in Nederland. Een stijging ten opzichte van de jaren ervoor. Experts schatten het werkelijke aantal veel hoger. Waarschijnlijk ver boven de 90.000. Ze noemen dat 'verborgen' dakloosheid. Jongens, meiden, mannen en vrouwen, ja zelfs kinderen.

Koos had gewoon pech. Z'n ouders waren verslaafd en konden niet voor zichzelf zorgen. Laat staan voor de kleine Koos. Toen hij twaalf was, had hij al in evenzoveel verschillende pleeggezinnen en jeugdzorginstellingen gezeten. Het aantal begeleiders en scholen heeft hij maar niet meer geteld. Het heeft meer kapot gemaakt dan dat het geholpen heeft. Af en toe mocht Koos op bezoek bij zijn natuurlijke ouders. Meestal liep dat fout. Als pa dronken was kreeg Koos klappen en toen hij eenmaal wat ouder was sloeg hij terug.

Toen hij eenmaal achttien was besliste de jeugdzorg dat ze 'klaar' waren met Koos omdat hij volgens de wet volwassen was. Zo raakte hij dakloos met als laatste diploma zijn veterdiploma.

Koos is nu dus ook zo'n verborgen dakloze. Hij staat nergens meer ingeschreven. Dat geeft stress en constant zo'n gevoel van onrust en onveiligheid.

Werken doet hij al lang niet meer. Af en toe een beetje zwart werken of een klusje voor foute vrienden maar verder niets. Eerst een huis en dan werken is zijn motto. Koos weet als geen ander dat als je afhankelijk bent van de hulp er ook een groot risico is op misbruik en uitbuiting. Criminaliteit hoort er eigenlijk gewoon bij. Als je dakloos bent zijn dat je enige vrienden en dan kom je daar ook nooit meer los van. Met schulden bij criminelen helpt immers niemand je.

Maar goed. Koos is dus dakloos en boos. Hij vindt dat hij recht heeft op een woning. De gemeente moet ervoor zorgen. Hij slaapt al maanden in zijn auto. Nou ja eigenlijk een auto die op naam staat van één van zijn ex-vriendinnetjes. Verder wil niemand hem helpen.

De politie heeft hem al honderd keer weggestuurd en een paar keer is hij in de cel beland omdat hij zijn handen niet thuis kon houden. Koos heeft nogal een kort lontje.

Woning zoeken is net een stoelendans. De vijand heet 'schaarste'. De ene politieke partij roept al jaren 'Bouwen, bouwen, bouwen' en de ander wil alleen maar groener, groener, groener. Koos loopt rood aan als hij het erover heeft. Er zijn te veel mensen die woonruimte zoeken en er zijn gewoon te weinig woningen. Ja van die onbeschoft dure woningen, maar die kan Koos niet betalen. Inschrijven heeft ook geen zin want dat duurt meer dan tien jaar. De gemeente zegt vijf jaar maar dat gelooft niemand.

Koos staat op de stoep van het gemeentehuis. Hij weet hoe het spel gespeeld moet worden. Eerst smeekt hij om hulp maar daarna scheldt hij de man achter de balie verrot, leunt over de balie en dreigt hem in elkaar te slaan.

Niet veel later zit Koos weer in de cel. Boos en nog steeds dakloos. Het is de zoveelste pijnlijke ervaring. Het leven heeft bij de jonge Koos inmiddels diepe sporen achtergelaten. Hij heeft het vertrouwen in anderen verloren.

Maar dan heeft hij geluk. Een vriendelijke vrouw van WoerdenWijzer lijkt echt naar hem te luisteren. Ze lijkt niet echt onder de indruk van zijn roder wordende hoofd en stemverheffing. Ze is duidelijk in wat wel en wat niet kan. Vol wantrouwen en zelfs een beetje verbaasd kijkt Koos de vrouw aan. Volgende week kan hij weer terugkomen. Het zal wel!

Maar dit keer gaat het anders. Het duurt niet lang of Koos krijgt een plek in een beschermde woonomgeving en een hulpverlener die er onvoorwaardelijk voor hem is. Hij gaat in therapie voor z'n korte lontje. Hij werkt mee. Tot zijn verbazing is die hulpverlener een blijvertje. Niet elke keer een ander maar één die blijft. Eén die luistert en hem kennelijk echt wil helpen.

Anderhalf jaar later verhuist Koos naar een klein maar fijn huisje. De bewindvoerder blijft voorlopig nog voor zijn financiën zorgen. Koos is handig genoeg en hij werkt hard bij een lokale aannemer. Soms vliegt hij nog uit de bocht maar zijn collega's kennen hem inmiddels en weten dat hij na een paar minuten weer kalmeert.

Iedereen doet mee

In Woerden hoeft niemand het alleen te doen. Ondersteuning en zorg is dichtbij beschikbaar met oog voor de menselijke maat. Tegelijkertijd doet een groeiende groep inwoners een beroep op ondersteuning door de gemeente. Dit is geen goede ontwikkeling en deze trend moet gekeerd worden.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Dat voorzieningen zoals woonbegeleiding, hulpverlening en plaatsen voor ontmoeting toegankelijk blijven, ondanks groeiende druk;
- Dat de gemeente scherp blijft op de uitvoering en de nut en noodzaak waarbij de menselijke maat vanzelfsprekend is;
- Dat iedereen die mee wil doen op de arbeidsmarkt, mee kan doen. We zetten in op een sociaal ontwikkelbedrijf dat alle mogelijkheden benut om inwoners te laten deelnemen aan de maatschappij;
- Er is ruimte voor kleinschalige initiatieven en kleine aanbieders.

2026 Roos Smetteloo

Roos zit in een hoekje te snorren en te hoesten. In haar hand een vieze zakdoek. Buiten is de zon al weken niet meer te zien. Het is donker, somber, bewolkt en regenachtig. Roos heeft eigenlijk nog 'geluk'. Ze heeft slechts een chronische verkoudheid. Vervelend, maar niet heel erg schadelijk. Schimmel in woningen kan allergieën veroorzaken, astmalachten, of erger, een blijvende ontsteking dieper in de longen.

In Nederland zijn ongeveer 2,4 miljoen sociale huurwoningen. Het RIVM schatte jaren geleden al dat tussen een half miljoen en een miljoen woningen last hebben van vocht- en schimmelproblemen. Bij een groot woononderzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken in 2021 gaf een kwart van de sociale huurders aan last te hebben van schimmel. Tien procent van alle woningeigenaren geven bovendien aan last te hebben van schimmel in hun woningen. Als je uitgaat van gemiddeld 2,12 mensen per huishouden, zijn dat meer dan een miljoen mensen in Nederland die leven in vochtige en schimmelige omstandigheden.

Vaak gaat het over woningen met verouderde kozijnen, oud glas en oude buitenmuren met vochtdoorslag. Roos is overal al geweest. Voor advies, met klachten, boos, verdrietig, ziek en opstandig. Het meest gehoorde advies dat Roos kreeg was dat ze beter moet ventileren en stoken.

Maar Roos weet wel beter. Het oplossen van vocht en schimmel is complex en gaat verder dan alleen beter ventileren, het aanbrengen van ventilatieroosters in binnendeuren en een beetje meer stoken.

Pas is er bij Roos geschilderd, geïsoleerd, ventilatie aangebracht en een paar andere kleine maatregelen genomen. Het leek leuk maar werd daarna alleen maar erger. Volgens een onafhankelijk expert hadden ze de schimmel alleen maar ingepakt en dan gaat het van kwaad tot erger.

De enige goede volgorde is eerst de schimmel opruimen, wat tegenwoordig gebeurt door mensen in witte pakken, net als bij asbest en daarna pas isolatie en ventilatie aanbrengen.

Maar ja, wie luistert er naar Roos? Roos smetteloos is haar bijnaam. Alles moet bij haar altijd spik en span schoon zijn. Achter haar rug om wordt gefluisterd dat ze een zeur is. Dat ze smetvrees heeft. Dat ze beter naar een psychiater kan gaan. Dat bij controle er bijna geen schimmel in haar woning is aangetroffen.

Ze is al bij de huurcommissie geweest, bij de gemeente en haar vriendin die rechten gestudeerd heeft, zegt dat ze naar de rechter moet gaan.

Roos gelooft er niet meer in. Ze hoest en snuit haar neus. Ze wil een camper kopen. Ver weg naar zonnige oorden en nooit meer terugkomen. Verdrietig kijkt ze door het raam naar buiten. De wind giert om het huis en de regen klettert tegen de ramen. Wordt het hier dan nooit meer zonnig?

Bouwen en onderhouden

Woerden groeit in eigen tempo en behoudt haar stad met dorpse allures. We bouwen eerst binnenstedelijk, daarna pas erbuiten. Bestaande woningen en wijken worden goed onderhouden.

Kwaliteit voor iedereen.

We bouwen met name voor starters, maar ook voor gezinnen en senioren, in koop én (sociale) huur. Ook vernieuwende woonvormen krijgen ruimte, zodat Woerden voor iedereen bewoonbaar blijft. We bouwen aan gemeenschappen en stimuleren ontmoetingen. We bouwen voor de komende 50 jaar, waardoor naast kwantiteit ook aandacht moet zijn voor de kwaliteit.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Dat de gemeente (prestatie)afspraken maakt met Cazas Wonen en particuliere verhuurders over de kwaliteit van bestaande huurwoning en met name de aanpak vocht en schimmel in woningen.

2026 Koos Roekeloos

Koos laat een onbeschoft grote boer en geeuwt. Het ruikt muf en naar schraal bier in zijn huis. Tank, de grote grijze pitbull, gromt zachtjes en draait zich nog een keer om in zijn poezelige rieten hondenmand. In de hoek op een matras ligt Koos z'n vriend te snurken. Hij wordt gezocht door de politie en verblijft tijdelijk bij Koos. In de verte klinkt twaalf keer de klok van de Petruskerk. Voorzichtig trekt Koos het gordijn een stukje open en kijkt door een kier naar buiten.

Koos is voorzichtig geworden. Vorige week vrijdag heeft de politie een andere maat van hem aangehouden omdat hij met valse kentekenplaten reed. Het uilskuiken had ook nog inbrekerswerktuig en twee flessen GHB in zijn auto liggen. Dat zijn chemicaliën die gebruikt worden voor het maken van synthetische drugs. Vlak daarna heeft de politie een huiszoeking bij hem thuis gedaan waarbij ze een verzameling steek- en slagwapens, vuurwapens, XTC-pillen en een hoeveelheid harddrugs aantroffen. Daarnaast heeft de politie zwaar vuurwerk en andere spullen gevonden om explosieven

te maken. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) heeft later alles uit de woning weggehaald. Als klap op de vuurpijl heeft de burgemeester z'n woning afgesloten. Voorlopig zal hij nog wel vast blijven zitten denkt Koos.

Het is de laatste tijd wel raak. Niet zo lang geleden is de politie binnengevallen in het pand aan de Kuipersweg op bedrijventerrein Barwoutswaarder in Woerden. Koos was één van de weinigen die wist dat daar een drugslab zat. Volgens een bericht in de krant gebeurde de inval na een anonieme tip. Daar wordt Koos helemaal onrustig van. Wie zou dit soort zaken verlinken? Is het iemand die hij kent? De politie heeft meer dan 50 kilo aan verdovende middelen in beslag genomen en de burgemeester heeft ook dat bedrijfspand gesloten. Er mag zes maanden geen gebruik van worden gemaakt. Volgens de burgemeester is de productie en handel in drugs gevaarlijk voor de omgeving. Risico voor explosies en overvallen door rivaliserende criminelen.

Of het nog niet genoeg was werd Koos z'n andere maat uit Woerden pas veroordeeld tot vijfenhalf jaar gevangenisstraf voor zijn betrokkenheid bij de productie van crystal meth.

De drugs werden gemaakt in een woning en schuur in Woerden. De rechtbank veroordeelde zijn 57-jarige moeder, van wie de woning is, tot een gevangenisstraf van 28 maanden waarvan 12 maanden voorwaardelijk.

Koos kent het wereldje van binnenuit. Hij heeft zelf al meerdere keren vastgezet. De gemeente noemt het ondermijning en zegt dat het een serieus probleem is in Woerden. Dat de gemeente het zo serieus neemt is niet goed voor Koos en zijn vrienden.

Er is de laatste tijd veel aandacht voor drugshandel, drugslabs, witwassen en mensenhandel. De gemeente pakt het nogal actief aan via een integrale aanpak met politie en andere partners, door controles, vergunningsweigeringen en data-gestuurde methoden. Een ander probleem voor Koos is dat de gemeente en de politie constant inwoners oproept om meldingen te doen, ook anoniem.

Koos heeft al een paar keer nagedacht om te switchen van handel. Van de productie van drugs en handel misschien meer de kant op van mensenhandel, illegale prostitutie en arbeidsuitbuiting? Maar daar was vorige week ook alweer gedoe met de gemeente over. Een

woning in de Woerdense wijk Molenvliet werd gesloten op last van de gemeente. In een kamer van de woning vond volgens de gemeente betaalde seks plaats. De nieuwe burgemeester liet er geen gras over groeien. Ook gesloten. Als er sprake is van overlast of crimineel gedrag gaat de gemeente grondig te werk. Uiteraard samen met de politie en in dit geval de woningbouwvereniging, zo stond het in de krant.

Het aantal bedrijven in Woerden met een bestuurder of eigenaar met een veroordeling op zijn of haar naam is in vier jaar tijd gedaald. In 2022 waren het er 310, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. In 2018 ging het nog om 345 bedrijven. Het komt allemaal door de gemeente. Koos baalt ervan en denkt erover na om te gaan verhuizen. Voor een beetje crimineel wordt het hem hier te heet onder de voeten.

Koos schuift het gordijn weer dicht. Tank, de grote grijze pitbull rekt zich uit en loopt naar de deur. Eenmaal buiten kijkt Koos nog een paar keer voorzichtig om zich heen. Dan slentert hij naar het uitlaatveldje even verderop in de wijk.

Veilig en vertrouwd

Een veilige leefomgeving is een basisvoorwaarde voor een goed leven. Het gaat om veiligheid thuis, op straat en in het verkeer, vooral voor kinderen. Ook bescherming tegen weersextremen hoort daarbij. De gemeente ondersteunt initiatieven die sociale samenhang en veiligheid versterken.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Ondersteuning van buurtpreventie;
- Aandacht voor preventie van fietsendiefstal;
- Aanpak van overlastgevers in wijken en dorpen;
- Boa's met voldoende middelen, zoals bodycams;
- Goede brandweehuisvesting in de dorpen;
- Een stevige aanpak van ondermijning en drugs;
- We maken ons weerbaar tegen (ondermijnende) criminaliteit in de buitengebieden en vragen het Keurmerk Veilig buitengebied aan in samenwerking met LTO.

2026 Roos Ademloos

Roos geniet bijna ademloos van de natuur om haar heen. De vogels, de vlinders, de insecten, de koeien, de varkens, de kippen en de gillende biggen. De prachtige bloesem in de fruitbomen en de bijna overweldigende kleuren van de vele bloemen in haar tuin. Voor Roos adembenemende voorbeelden van Gods schepping.

Roos kan er niet genoeg van krijgen. Ze wil als boerin met haar boerderij zo natuurlijk mogelijk boeren. Ecologisch boeren heet dat. Geen antibiotica en kunstmest, maar uitgaan van de weerstand van de koeien en de kracht van de bodem vanuit een innovatieve en andere benadering.

Het maakt niet uit dat ze dan langere dagen moet maken, beter op moet letten en constant na moet denken over innovaties en nieuwe creatieve manieren om goed voor haar dieren, goed voor de mensen en goed voor de natuur te zijn. En natuurlijk moet er ook nog wat verdiend worden.

Moeiteloos stapt Roos 's morgens om een uur of vijf uit haar bed, schuift een paar dikke bruine boterhammen naar binnen en neemt een grote mok dampende koffie mee terwijl ze naar de stal loopt. Haar laatste idee is echt een daverend succes geworden.

Adopteer een kip. Twintig weken lang krijgen de adoptieouders van de kip zes verse, duurzame en biologische eieren per week. Blijje kippen en blijde klanten op de boerderij en sindsdien heeft elke kip een naam. Roos glimlacht.

Vorige week liepen er nog twaalf varkens rond die standaard alle restjes van het land en van de oogst op eten en verder niet veel meer doen dan in de modder rollen en de aarde open wroeten. Omdat alle geadopteerde kippen namen hebben kregen de varkens en biggen natuurlijk ook namen van alle klanten en bezoekers. Roos heeft nog even met de gedachte gespeeld om ook de biggen te laten adopteren maar dat heeft ze toch maar weer snel laten vallen.

Op een gegeven moment waren er twee varkens minder en vroegen de mensen waar ze waren. Vanuit haar boerderij winkel verkoopt Roos ook vlees. Tja, ook varkensvlees. Maar wie wil nou een deel van z'n geadopteerde big of varken

's avonds tussen de gekookte aardappels zien liggen. Het is wel goede bewustwording voor mensen die vlees eten, vindt Roos maar je kan ook doorschieten met creativiteit en ecologisch boeren.

Het is inmiddels alweer middag. Roos heeft net weer een paar bruine boterhammen naar binnen gewerkt en zit nu, op een bankje onder de appelboom, onderuit haar krantje te lezen.

Een artikel over 115 miljoen koeien, varkens en kippen versus 17 miljoen mensen in Nederland. Het is nogal een fel artikel over de enorme bergen stront die 115 miljoen koeien, varkens en kippen in Nederland produceren en grote delen van het Amazonegebied die worden platgewalst om veevoer te verbouwen voor al onze dieren. De lucht die we inademen wordt volgens het krantenartikel vervuild door al dat vee net als het water en de bodem. De veestapel moet kleiner en door dierziekten, zoals Q-koorts, zijn tienduizenden mensen besmet geraakt.

Roos schudt haar hoofd. Ze gelooft dat boeren, natuur en mensen goed in harmonie samen kunnen leven. Landbouw en veeteelt hoort bij onze stad en bij onze buitengebieden. Kritisch zijn mag maar Roos gelooft in boeren binnen de

grenzen van natuur en klimaat. Dat vraagt om creativiteit en inzet. Niet alleen van de overheid maar van iedereen. Begin er zelf maar mee.

Adopteer een kip of adopteer een koe. Ja, Roos denkt er serieus over na. Tientallen koeboeren doen het al. Hun koe laten adopteren en voor het geld schaffen ze bijvoorbeeld extra drinkbakken aan op zonne-energie of investeren ze in innovatieprojecten om bij te dragen aan natuurbeheer.

Landbouw en natuurontwikkeling

Al eeuwen vormt de landbouw de kern van het Groene Hart. Agrariërs onderhouden dit landschap en dragen bij aan natuurbeheer.

Ons buitengebied is veengebied, waar veen en koeien onlosmakelijk bij elkaar horen. Daarom moet de gemeente boeren ondersteunen en verduurzaming en innovatieve landbouwwormen stimuleren.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Behoud van goede landbouwgrond;
- Zonnepanelen op daken, niet in weilanden;
- Perspectief voor jonge agrariërs en begeleiding van agrariërs die zelf willen stoppen;
- Biodiversiteit die mens en natuur ten goede komt;
- Creatieve vormen voor natuureducatie ontwikkelen;
- Zorgvuldig omgaan met binnenstedelijke natuur zoals het Vijverbos en Bredius;
- Naast nieuw aan te leggen woonwijken ook oog voor de ontwikkeling van nieuwe (binnenstedelijke) natuurgebieden.

2026 Koos Radeloos

Ouwe Koos heeft een hoop vrienden in de stad. Hij houdt van een stevige slok bier en een praatje. Zijn huis is voor veel vrienden een soort centrum voor de laatste nieuwtjes. Maar er is ook iemand die zich niets van alle nieuwtjes aantrekt. Kleine Koos. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat loopt die druktemaker te rennen en te vliegen. Zijn rode haren en heldere blauwe ogen geven hem een quitig uiterlijk. Zijn ondeugende grijns verdwijnt bijna nooit van zijn gezicht. Hij kan niet stilzitten. Hij heeft van specialisten al de diagnose ADHD.

Ouwe Koos heeft hem al een keer vastgebonden op een stoel tijdens het eten maar zelfs toen zat hij nog te wippen, te trillen of te trommelen met z'n voeten, handen en vingers.

Ouwe Koos zit middenin een echtscheidingsprocedure. Zijn vrouw zag het niet meer zitten met hem en is er vandoor. Ze zegt dat hij haar geslagen heeft maar volgens ouwe Koos is dat gelogen. Het was wel slecht voor de kinderen. Koos hing met zijn fles bier altijd voor de tv en Toos scrolde met een glas wijn in haar handen eindeloos op haar telefoon. Zonder dat

ze ook nog maar iets deed in het huishouden of voor de kinderen. Ja alleen maar veel schelden en schreeuwen over en weer en over bijna alles ruzie.

Nu zit er iemand van 'Veilig thuis' aan tafel. Het is niet de eerste keer dat er hulpverleners langskomen, maar elke keer is het weer een ander. Weer dezelfde vragen en weer dezelfde antwoorden.

De grote ruwe hand van ouwe Koos wil net de grote fles bier op tafel pakken als kleine Koos onder de tafel tevoorschijn schiet. De fles glipt uit z'n hand en spat in honderd stukken op de grond uit elkaar.

Het leven is ingewikkeld. Koos is radeloos. Hij moet het allemaal alleen zien te rooien. En hoe dat moet weet hij niet. Kleine Koos met z'n ADHD is eigenlijk het minst grote probleem. Z'n oudste dochter is depressief. De andere twee zijn aan het blowen en hebben schulden bij duistere vriendjes en dealers. Eén gaat nooit meer naar school en zit alleen maar te gamen.

Er zijn al zoveel mensen over de vloer geweest bij ouwe Koos. Meestal hoort hij dezelfde woorden. Het is een zeer complexe scheidingssituatie hoort hij ook deze vriendelijke dame aan tafel zeggen. En ja, kinderen raken dan vaak getraumatiseerd door de onveilige thuissituatie. Onze eerste aanpak was gericht op het verminderen van strijd tussen jullie als ouders ten behoeve van de kinderen. Maar dat is nu niet meer het probleem omdat je vrouw er definitief vandoor is en jullie geen contact meer met elkaar hebben.

Ouwe Koos heeft het van een andere hulpverlener gehoord. Veilig Thuis zich richt zich daarom met name op huiselijk geweld en kindermishandeling. Maar Koos slaat zijn kinderen nooit. De andere hulpinstanties wachten volgens hun zeggen liever tot de echtscheiding rond is, want moeder is nu nergens te bekennen en dat maakt het ingewikkeld.

Koos bedankt de vriendelijke dame voor het zoveelste advies. Radeloos pakt hij maar weer een nieuwe fles bier uit de koelkast.

Ruimte voor jongeren

Een sterke samenleving begint bij een stevige basis voor jongeren en gezinnen.

De ChristenUnie-SGP zet zich in voor een veilige, stimulerende leefomgeving en goed onderwijs, waarin ieder kind tot bloei kan komen en niemand wordt buitengesloten.

Een sterke samenleving begint bij sterke gezinnen. Ouders en opvoeders hebben steun nodig om jongeren een stabiele basis te geven. De gemeente moet er zijn waar zorgen spelen en initiatieven ondersteunen die gezinnen versterken.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Vroegtijdige ondersteuning bij opvoed- en gezinsproblemen zoals bijvoorbeeld ouder en kind café Zegveld of de (pre)marriage course;
- Een GGD die zichtbaar is in alle kernen;
- Huiswerkbegeleiding en ondersteuning voor kinderen van ouders met taalachterstanden;
- Preventie van verslaving en begeleiding bij mentale problemen;
- Ruimte voor jongereninitiatieven die ontmoeting en sociale steun bevorderen.

2026 Roos Stateloos

Roos heet eigenlijk Roekajja maar dat kan niemand hier goed uitspreken dus noemt iedereen haar Roos. Het was een heel moeilijke beslissing om Iran te verlaten en haar familie achter te laten. Ze moest als jonge vrouw een gevaarlijke reis afleggen waarbij ze bijna is verdronken.

Toen ze zestien was sprak ze zich uit tegen het regime van Ayatollah Khomeini. Ze liep mee in een demonstratie. Hier is dat normaal, maar in Iran ben je dan tegenstander van het regime en willen ze je uit de weg ruimen. Al snel moest ze onderduiken en maanden verbergen voor het regime omdat ze plotseling bestempeld was tot politiek activiste.

Als ze na maanden weer de straat op durft wordt Roekajja gearresteerd. Ze is verraden door een andere gearresteerde vriendin en medestrijder. Er wordt een procedure gestart bij de revolutionaire rechtbank in Iran. Daar kom je terecht als je als politieke tegenstander wordt gezien. Meestal krijg je tien tot twintig jaar gevangenisstraf of je wordt ter dood veroordeeld.

Roekajja zit zes jaar in de gevangenis. Ze wordt gemarteld en krijgt geen bezoek. Vaak zit ze weken of zelfs maanden in de isoleercel. Veel medegevangenen ziet ze nooit meer terug. Die worden zonder fatsoenlijk proces geëxecuteerd. Vaak zijn het nog kinderen.

Na zes jaar staat ze plotseling op straat. Weer vrij. Geen idee waarom en niemand die meer op haar wacht. Roekajja ziet geen andere weg dan te vluchten. Samen met een vriendin. Illegaal van Iran naar Turkije. Het is een levensgevaarlijke route. Ze is doodsbang om opgepakt te worden in Iran, maar ook in Turkije. Als ze in Iran opgepakt wordt zal ze zeker geëxecuteerd worden en als ze in Turkije opgepakt wordt zullen ze haar waarschijnlijk terugsturen. In de bergen wordt het weer zo slecht dat ze de helft van haar groep kwijtraakt. Ook haar vriendin is ze kwijt. Misschien zijn ze verder getrokken? Tijd om te zoeken is er niet. Te gevaarlijk.

Het wordt een hele lange reis, lopend door de kou, zwemmend door rivieren en klimmend over hoge bergen. Vanuit Turkije gaat Roekajja met een gammal bootje naar Griekenland. Urenlang middenin de nacht. Iedereen verliest de hoop. De hoge golven en aanhoudende regen laten de boot langzaam vol water lopen. Dan worden ze

gered worden door de Griekse kustwacht.

Na een lange route door Europa en hulp van smokkelaars, komt ze in Nederland aan. Geen papieren, getraumatiseerd maar toch voelt ze zich veilig.

Na een lange periode van onzekerheid hoort ze dat het lichaam van haar vriendin in de bergen is gevonden. Vermoedelijk zijn ze doodgevroren.

Het duurt vijf jaar voordat Roekajja een verblijfsvergunning krijgt. Haar aanvraag wordt meerdere keren geweigerd door de IND. Ze wordt eerst gezien als stateloos. Dat betekent dat ze door geen enkel land wordt erkend als staatsburger, waardoor ze ook geen nationaliteit, paspoort, en dus geen juridische binding heeft met welk land dan ook. Het komt door de verkeerde antwoorden die ze eerst gegeven heeft bij de IND.

Gelukkig was er een procedure om vast te stellen dat ze echt uit Iran kwam en dat ze daar gevangen gezeten heeft.

Ze heeft ze wel leren kennen in haar tijd in Nederland. Ongedocumenteerden noemen ze die groep. De schattingen van het aantal mensen

in Nederland zonder geldige verblijfsvergunning loopt uiteen, maar het zijn er zeker enkele tienduizenden. Onder hen zijn mensen van wie de vergunning is verlopen, uitgeprocedeerde asielzoekers en statelozen die niet kunnen terugkeren naar het land van geboorte. Ze hebben geen verblijfsvergunning gekregen, of zijn die weer kwijtgeraakt. Die groep is uitgesloten van sociale voorzieningen. Maar gelukkig zijn er nog kerkelijke organisaties en vrijwilligersgroepen die hen toch helpen.

Roekajja noemt zich nu Roos. Ze spreekt goed Nederlands en heeft haar studie social work inmiddels afgerond. Roos woont in Woerden en wil er nooit meer weg. Ze doet vrijwilligerswerk en heeft daarnaast een fulltime baan in de zorg. Als vrijwilliger helpt ze andere vluchtelingen in de noodopvang op het industrieterrein op de Bleek. Ze begrijpt hen zonder woorden. In de buurt is ze een soort buurtmoeder die door iedereen vertrouwd wordt.

Soms zie je de pijn nog in haar ogen. Maar gelukkig ook de twinkeling van iemand met hoop. Niet langer Roos stateloos maar een sterke vrouw. Een nieuwe Nederlander met een toekomst die bijdraagt om Nederland en haar stad Woerden nog een beetje mooier te maken.

Nieuwe Nederlanders

Nieuwe Nederlanders, waaronder statushouders, verdienen goede, betaalbare huisvesting en begeleiding bij hun integratie, zonder onnodige druk op de woningmarkt.

De gemeente moet zorgen voor een zorgvuldige balans tussen opvang, doorstroming en participatie in de samenleving.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Dat nieuwe Nederlanders verantwoordelijkheid nemen voor passende woonruimte en actieve deelname aan de samenleving;
- Dat de huisvesting van statushouders zoveel mogelijk verspreid plaatsvindt om de integratie te bevorderen;
- Dat er na de inburgering blijvende aandacht is voor taalonderwijs. Degenen die niet werken moeten verplicht taalonderwijs blijven volgen;
- De afspraken rondom het AZC nakomen. Gemeente Woerden vangt maximaal 400 asielzoekers op voor 15 jaar. Het aantal en de duur wordt vooralsnog niet uitgebreid.

2026 Roos Weerloos

Samen naar het strand. Heerlijk. We zijn er allemaal klaar voor. De kinderen hebben zes weken vrij en het is al weken prachtig zonnig zomerweer. We hebben geen geld voor een echte vakantie in een huisje of tent maar vandaag gaan we met een vriendin mee naar het strand. Er is ook geen geld voor sport of andere zaken. Maar dat maakt nu even niets meer uit.

Kleine Roos gaat mee. Samen me de kinderen van mijn vriendin. Roos is zes en praat al dagenlang over het grote avontuur dat we tegemoet gaan. Het strand. Ze is er nog maar één keer eerder geweest maar dat herinnert ze zich niet meer.

We hebben foto's gekeken en op de computer tal van plaatjes bekeken van het strand, de schelpen, de zee, vliegers, rubberbootjes en strandballen.

In de auto is het één groot feest. Zingen, naar buiten kijken, rode auto's tellen en door de voorruit turen of de zee nu eindelijk al in zicht is.

Eindelijk is het zover. Daar is de zee. Gejuich klinkt van de achterbank en niet veel later hollen ze met z'n allen het strand op. Ik roep dat ze niet de zee in mogen maar betwijfel of ze het nog horen.

Bepakt en bezakt rennen we achter ze aan en roepen ze terug. Snel de parasol opzetten, de koelboxen neerzetten, de handdoeken uitvouwen en dan met z'n allen naar de zee. De golven zijn niet hoog maar toch hoog genoeg om gevaarlijk te zijn.

Ik hou Roos bij haar hand vast en leg haar uit dat ze niet verder mag lopen dan dat haar enkels in het water verdwijnen. Roos springt om me heen, laat zich vallen, spettert me nat en springt over de golven. Roos is niet bang door de golven. Ik weet niet of ik daar blij mee moet zijn maar ze geniet zoals ze nog nooit genoten heeft.

Ze voelt zich duidelijk op haar gemak en heen en weer rennend voor de golven lijken de kinderen onvermoeibaar. We lassen een pauze in en gaan bij de parasol wat eten en drinken. Maar veel geduld hebben de drie meiden niet want de zee roept.

Samen met mijn vriendin ga ik aan de rand van het water zitten. Het is eb. We zitten lekker te kletsen met constant een oog op de drie meiden. Af en toe geven we een harde brul dat ze niet te ver mogen. ‘Niet verder dan je voeten onder water’, hoor ik mijn vriendin weer brullen. Ik kijk naar Roos. Ze lacht en laat zich vallen.

Mijn vriendin vertelt over haar echtscheiding. Even let ik niet op. Dan hoor ik een tiener zeggen: ‘Kijk dat kind ligt met haar gezicht in het water.’

Ik spring op. Het is Roos. Seconden daarvoor stond ze nog gewoon rechtop te lachen. Struikelend en huilend pak ik haar op. Even lijkt het of ze niet beweegt. De angst slaat me om het hart. Seconden lijken uren te duren. Mijn Roos. Zo weerloos.

Dan begint ze te hoesten. Er komt een golf zeewater mee. Ze huilt. Ik huil. Ik kan niet geloven hoe snel dit kon gebeuren. En wat als die jongen niets had gezegd?

De reddingsbrigade staan al bij ons. Ik huil en voel me beroerd. Ik ben een slechte moeder. Waren we maar nooit naar zee gegaan.

Roos kan helemaal niet zwemmen. Ik heb geen geld om haar naar zwemles te laten gaan. De stoere jongen van de reddingsbrigade stelt me gerust. Hij heeft Roos bekeken en die lijkt alleen maar geschrokken.

Roos moet naar zwemles. Ik weet niet hoe ik dat moet betalen maar Roos moet leren zwemmen. Ik voel me echt verschrikkelijk.

In Nederland is het water nooit ver weg. Helaas gebeuren er nog steeds veel ongelukken door verdrinking. Jaarlijks overlijden er ongeveer tachtig mensen en belanden zo’n tweehonderd mensen in het ziekenhuis als gevolg van een bijna-verdrinking. Kinderen van nul tot vier jaar oud lopen het grootste risico, gevolgd door kinderen van vier tot twaalf jaar oud en (jonge) nieuwkomers. Kinderen van vluchtelingenouders.

Roos moet leren zwemmen. Ieder kind moet leren zwemmen.

Bewegen en ontmoeten

Sport en bewegen dragen wezenlijk bij aan gezondheid en welzijn.

Bewegen voorkomt gezondheidsproblemen, vergroot de vitaliteit en versterkt de mentale weerbaarheid.

Maar sport is méér dan gezondheid alleen: het scheidt verbinding, bevordert integratie en zorgt dat mensen elkaar ontmoeten.

De ChristenUnie-SGP vindt dat sport en bewegen voor iedereen bereikbaar en betaalbaar moeten blijven – ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond.

De ChristenUnie-SGP wil:

- Veilig en betaalbare zwemeducatie voor elk kind;
- Een nieuw toekomstbestendig zwembad, omdat twee zwembaden niet langer meer financieel haalbaar zijn;
- Dat sporten betaalbaar blijft, ook voor gezinnen met een kleine portemonnee;
- Dat gemeentelijke tarieven voor sportverenigingen niet verder stijgen;
- Ondersteuning bij initiatieven die sport laagdrempelig maken.

Wij voeren politiek met een open Bijbel.

Dat betekent: recht doen, trouw zijn, en wandelen in bescheidenheid met God (Micha 6:8).

Vanuit onze christelijke overtuiging willen we opkomen voor wat kwetsbaar is, de schepping bewaren, en leven in verbondenheid met anderen.

Dat vraagt om keuzes die niet alleen goed zijn voor nu, maar ook voor de komende generaties.